

-ro(e), -ron

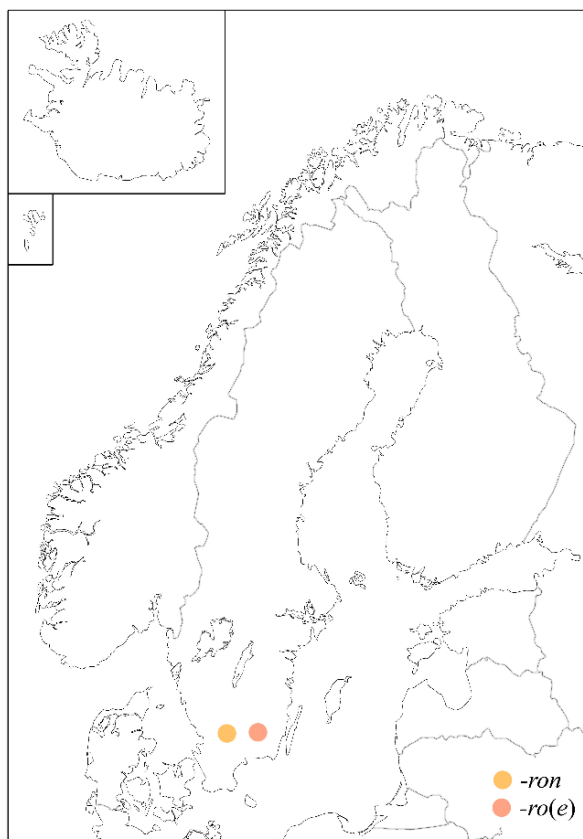
Ro(e) och *ron* är två dialektord som endast upptecknats i Småland. *Ro(e)* är vanligast i sms. *källro(e)* 'sank mark nedanför en källa; källåder', men förekommer också som simplex. Det finns inga kända motsvarande fornspråkliga former och inte heller är ordet för övrigt känt i Norden. *Ro(e)* och *ron* är i stort sett synonyma med bet. 'sank mark', i synnerhet 'särskilt sankt parti av sank mark, gungfly'. De båda orden är sannolikt bägge bildningar till vb *ro* i en specialbet. 'gunga (om mark)' och den etymologiska innebörden är alltså då 'mark som gungar när man går på den'. *Ron* är möjligen en ursprunglig f. *i*-stam, medan *ro(e)* antagligen är en sekundär bildning till *ron* genom att *n* uppfattats som bestämd artikel. Ett etymologiskt nära besläktat ord är (*käll*)-*roning*, även detta i huvudsak småländskt. Som ortnamnselement förekommer

ron i tre bebyggelsenamn av medeltida ursprung i sm. Småland: *Roen* (Ron 1540), *Ron* (j roon 1395) och *Rona* (rona 1356). Ett par naturnamn *Ronen* finns i samma trakt. För övrigt ingår ordet här även som förled i en handfull naturnamn och yngre bebyggelsenamn, t.ex. *Ronamossen* och *Ronhultet*.

Ro(e) är som ortnamnselement endast känt som efterled i ett tiotal naturnamn i s.ö. Småland, avseende sank (slätter)mark.

Litteratur

- Fridell, Staffan. 1991. Ron, roning och ro(e). Några småländska dialektord och ortnamnselement, *SL*.
- Jönsson, Fridolf. 1978. *Om gamla ortnamn i Ryssby, En bok om Ryssby i Sunnerbo, Kronobergs län*, utg. av B. Bexell. 2 uppl.
- Jönsson, Fridolf. 1988. *Ortnamn i Kronobergs län*. (Historiska föreningens i Kronobergs län skriftserie 5.)

Svenska ortnamn på -ro(e) och -ron.

Staffan Fridell
(1993; artikeln granskad 2004)